

Tranzīta deklarācijas noformēšana TKS2 – biežāk uzdotie jautājumi

Jautājumi	Atbildes
1. Vai atļauja atzītajam nosūtītājam būs jāaizpilda vienmēr, vai to sakārtos un sistēma atpazīs komersantus, kam ir piešķirta atzītā nosūtītāja atļauja?	1. Atļaujas numurs uzrādāms tādēļ, ka šobrīd nav sasaistes starp vairākām sistēmām, bet nākotnē, kad sasaistes tiks izveidotas, šis jautājums var tikt sakārtots.
2. Vai kā nosūtītājs ir jāuzrāda nosūtītājs pēc preču rēķina vai faktiskais nosūtītājs (muitas noliktava)? Tāpat arī par saņēmēju – faktiskais vai pēc preču dokumentiem?	2. Tranzīta deklarācija jāaizpilda, pamatojoties uz kravas dokumentiem.
3. Ja iepriekšējais dokuments ir PUD, tad pie pavaddokumentiem ir jāpievieno PUD fails?	3. Ja PUD dokuments ir noformēts elektroniski EMDAS sistēmā, tas nav jāpievieno faila veidā, tāpat kā jebkurš cits muitas dokuments, kas muitas amatpersonai pieejams EMDAS sistēmā.
4. Tranzīta pieteikšana pēc muitas procedūras – uzglabāšana brīvajā zonā – uzskaites numura norādīšana.	4. Brīvās zonas preču uzskaites numurs (iepriekšējais muitas dokuments) jānorāda datu elementā "Iepriekšējie dokumenti", izmantojot dokumenta kodu "NMRN".
5. Kādus pavaddokumentu kodus norādīt vienotiem sanitāriem ievešanas dokumentiem (VSID) TKS2?	5. Vienotiem sanitāriem ievešanas dokumentiem norāda šādus kodus: • VSID-DZ (CHED-A) – kods "C640", • VSID-P (CHED-P) – kods "N853", • VSID-AP (CHED-PP) – kods "C085", • VSID-D (CHED-D) – kods "C678". Gadījumos, kad nav pieejama CERTEX sistēma, • "C640" un "N853" aizvieto ar kodu "NZZZ", • "C085" aizvieto ar kodu "N851", • "C678" aizvieto ar kodu "N852".
6. Ja T1 formē dzelzceļa vagoniem, kur norādīt vagona numurus, ja ir, piemēram, 20 vagoni?	6. Pārejas periodā, līdz 2025.gada 21.janvārim, kamēr visas ES dalībvalstis nav uzsākušas darbu ar jauno Tranzīta kontroles sistēmu, deklarācijā, tāpat kā līdz šim, ir iespējams norādīt tikai trīs vagonu numurus. Līdz ar to jāizmanto tāds risinājums, ka vagonu numuri tiek norādīti informācijā par iepakojumiem.

7. Datu elementa "Nosūtīšanas transportlīdzeklis" aizpildīšana pārvadājumiem ar autotransportu	7. Datu elementā "Nosūtīšanas transportlīdzeklis" informāciju par: - vilcēju (t.sk. transportlīdzekli ar kravas kasti, platformu) norāda, izvēloties laukā "Identifikācijas veids" kodu "30" un laukā "Identifikācijas numurs" norādot vilcēja reģistrācijas numuru, - piekabi vai puspiekabi norāda, izvēloties laukā "Identifikācijas veids" kodu "31" un laukā "Identifikācijas numurs" norādot piekabes vai puspiekabes reģistrācijas numuru.
8. Datu elementa "Robežas šķērsotāja aktīvais transportlīdzeklis" aizpildīšana pārvadājumiem ar autotransportu	8. Datu elementā "Robežas šķērsotāja aktīvais transportlīdzeklis" informāciju par transportlīdzekļa vilcēju norāda, izvēloties laukā "Identifikācijas veids" kodu "30" un laukā "Identifikācijas numurs" norādot transportlīdzekļa vilcēja reģistrācijas numuru. Ja procedūras izmantotājs vēlas norādīt auto transportlīdzekļu sastāva (gan vilcēja, gan piekabes/puspiekabes) reģistrācijas numurus (<i>Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 B pielikuma II sadaļa "Piezīmes attiecībā uz datu prasībām", datu elements "Identifikācijas numurs" (1908 017 000)</i>), tos norāda, atdalot ar simbolu "#" (piemēram, AA0001#A0002). Papildu informāciju par datu elementa aizpildīšanu sk. 7. un 9. punktā.
9. Ja pārvieto saliktu kravu un mēs nezinām robežas šķērsošanas transportlīdzekli (pa ceļam krava tiks pārkrauta, konsolidēta), vai var atstāt tukšu sadaļu "Robežas šķērsošanas aktīvie transportlīdzekļi"?	9. Datu elementu aizpilda, ja: - pārvadājuma laikā (piemērojot tranzīta procedūru) ir paredzēts šķērsot Savienības robežu (ir deklarēta tranzīta muitas iestāde), piemēram, preces no ES muitas noliktavas nosūta uz Šveici, Norvēģiju vai citu kopīgā tranzīta valsti; - tranzīta deklarācija ir papildināta ar drošības/drošuma datiem (preces ievēdot ES (transportlīdzeklis, ar kuru ievēdot) vai izveidot no ES). Savukārt, ja tranzīta procedūru piemēro pēc robežšķērsošanas (piemēram, nosūtītāja muitas iestāde ir robežšķērsošanas MKP (preces ievēdot no trešās valsts un deklarācija nav papildināta ar drošības/drošuma datiem (iesniedz atsevišķi)) vai ostas MKP (preces atrodas brīvajā zonā) un pārvadājums notiks tikai Savienības muitas teritorijā, tad datu elementu neaizpilda (nav jānorāda transportlīdzeklis, kurš šķērsoja robežu pirms procedūras pieteikšanas). Ja transporta līdzeklis uz robežas nav zināms, uzrāda to pašu transporta līdzekli, ko nosūtīšanas transporta līdzekļa ailē.

10. Ja noformē kā atzītais nosūtītājs, kur jānorāda uzliktās plombas numurs, ja nav kontainers.	10. Datu kopas "Konteiners" un "Plombas" nav savstarpēji saistītas. Plombu informāciju var uzrādīt neatkarīgi no tā, ir vai nav kontainers.
11. Pie IMP aprēķina tiks ņemts vērā AEO statuss?	11. Jā, atbrīvojums no PVN iekļaušanas iespējamā muitas parāda aprēķinā ir spēkā arī jaunajā TKS.
12. Pie vairākām precēm ar dažādām nodokļu likmēm var pielietot lielāko?	12. Ja ir deklarētas vairākas preces ar dažādām nodokļu likmēm, iespējamā muitas parāda aprēķinam ir jāizmanto augstākā nodokļa likme.
13. Kādu muitas kodu norādīt ailē "Preces kods", ja ir zināma tikai grupa?	13. Jānorāda vismaz 6 ciparu preces kods.
14. Pie izkraušanas piezīmēm noapaļoto preces bruto svaru var uzskatīt par nebūtisko neatbilstību, kura neietekmē maksājamo nodokļu summu?	14. Atzītais saņēmējs reģistrē faktisko preču daudzumu, savukārt reģistrēto neatbilstību gadījumā muitas iestāde izvērtē, vai ir radies muitas parāds. Attiecībā uz Ministru kabineta 2023.gada 3.oktobra noteikumu Nr.560 "Muitas uzraudzībā esošo nefasēto preču un nefasēto preču transporta iepakojumā pieļaujamās masas atšķirības" pielikumā minētajām precēm atzītais saņēmējs rīkojas saskaņā ar noteikumu 27.-29.punktu. Sk. https://www.vid.gov.lv/lv/nefaseto-precu-un-nefaseto-precu-transporta-iepakojuma-pielaujamas-masas-atskiribas
15. Vai gadījumā, ja ir vairāk preces, svars un vietu skaits tiks pārbaudīts ar kopējo ievadīto vērtību?	15. Jā, programma pārbauda, vai kopējais uzrādītais svars atbilst preču informācijā uzrādīto svaru summai.
16. Vai atzītajam nosūtītājam būs poga "Apturēt taimer", noformējot preces ostā?	16. Jā, funkcionalitāte darbosies tāpat, kā līdzšinējā TKS.
17. Kā notiks sasaiste ar citu valstu muitām, ja mēs formējam no EE, LT, PL?	17. Joprojām jāizmanto attiecīgās valsts sistēma.

18. Vai būs iespējams pēc 2025. gada pieteikt tranzīta procedūru citā ES dalībvalstī?	18. Tikai izmantojot attiecīgās valsts sistēmu, jo katra valsts joprojām izstrādā savas sistēmas, kurām nodrošina piekļuvi komersantiem ar dažādām autorizācijas metodēm.
19. Vai iespējamo muitas parādu var aprēķināt automātiski tikai tad, ja ir zināmi KN koda 10 cipari, vai pietiek ar 6 cipariem?	19. Iespēja nodrošināt muitas nodokļu parāda aprēķinu, izmantojot funkcionalitāti – ITVS, ir atkarīga no konkrētā preču KN koda, t.i., ir preces, kurām pietiek ar 6 zīmēm, bet citām obligāti ir jānorāda 10 zīmes, par ko lietotājs tiek informēts ar paziņojumu.
20. Muitas uzlīmes jānorāda pie dokumentiem?	20. Alternatīvo preču identifikācijas līdzekli – muitas uzlīmes – izmanto tikai muitas iestādes. Atzītais nosūtītājs ir tiesīgs izmantot atzītajam nosūtītājam noteiktos alternatīvos (atzītā nosūtītāja plombai) līdzekļus, ja tas ir paredzēts atļaujā, atbilstoši atļaujā noteiktajiem nosacījumiem (t.sk. identifikācijas līdzekļa norādīšana deklarācijā).
21. HS koda norādīšana ekspress sūtījumu pārvadājumiem.	21. Piesakot tranzīta procedūru ekspress sūtījumu pārvadājumiem, informatīvā dokumenta "Skaidrojumi par tranzīta procedūras piemērošanu un pabeigšanu" 11.2. apakšpunktā minētās personas precēm (norādot visas preces vienā preču pozīcijā) norāda vienu HS kodu (atbilstoši precēm pārvadājumā) ar visaugstāko ievad muitas nodokļa pamatlīkmi. Atgādinām, ka no 02.01.2024. minēto vienkāršojumu (preču norādīšanai tranzīta deklarācijā) iespējams piemērot, tikai izmantojot Atzītā nosūtītāja atļauju, izņemot gadījumos, ja procedūru piesaka ES reģistrēts universālā pasta pakalpojuma sniedzējs vai Atzītā uzņēmēja (AEO) statusa turētājs.
22. TIR karnetes turētāja datu norādīšana datu elementā "Tranzīta procedūras izmantotājs" (t.sk., ja TIR karnetes turētājam pakalpojumus deklarācijas noformēšanā sniedz cita persona)	22. TIR procedūras piemērošanas gadījumos datu elementā "Tranzīta procedūras izmantotājs" ir jānorāda TIR karnetes turētāja dati, t.i.: • datu elementā "Identifikācijas numurs" (13 07 017 000) norāda TIR karnetes turētāja EORI numuru, • datu elementā "TIR karnetes turētāja identifikācijas numurs" (13 07 078 000) norāda TIR karnetes turētāja TIR sistēmas dalībnieka identifikācijas numuru (piemēram, Latvijā – LVA/033/XXXX) atbilstoši ITDB datiem.

23.

Ja tranzīta deklarācijā vai TIR karnetes elektroniskajā deklarācijā kā iepriekšējie dokumenti jānorāda vairāk nekā deviņas deklarācijas (piemēram, eksporta, reeksporta, pagaidu uzglabāšanas) vai brīvas zonas uzskaites numurus.

23.

Pārejas periodā, līdz 2025. gada 21. janvārim, kamēr visas ES dalībvalstis nav uzsākušas darbu ar jauno Tranzīta kontroles sistēmu, tranzīta deklarācijā vai TIR karnetes elektroniskajā deklarācijā, tāpat kā līdz šim, ir iespējams norādīt tikai deviņus iepriekšējos dokumentus deklarācijas sadaļā "HC" (preču līmenī).

Ja jānorāda vairāk nekā deviņi dokumenti – deklarācijas vai brīvās zonas uzskaites numuri (iepriekšējie dokumenti), tos norāda šādi:

1) datu elementā "Iepriekšējie dokumenti" norāda vismaz vienu no vairāk nekā deviņiem dokumentiem,

- "Veids" – izvēlas dokumenta kodu, piemēram, eksporta deklarācijai – "N830" (preču eksporta deklarācija),
- "Atsauces numurs" – deklarācijas MRN vai brīvās zonas uzskaites numurs,
- "Informācijas papildinājums" ieraksta tekstu "Visus iepr. dok. sk. d.e. "Pavaddokumenti"";

2) datu elementā "Pavaddokumenti" norāda visus pārējos iepriekšējos dokumentus, kas netika norādīti datu elementā "Iepriekšējie dokumenti",

- "Veids" – izvēlas dokumenta kodu, piemēram, eksporta deklarācijai – "NZZZ" (Cits),
- "Atsauces numurs" – deklarācijas MRN vai brīvās zonas uzskaites numurs,
- "Informācijas papildinājums" ieraksta tekstu atbilstoši norādītajam dokumentam – "EX" (eksports), "EX3" (reeksports), "PUD" (pagaidu uzglabāšanas deklarācija), "IM7" (uzglabāšana muitas noliktavā), "BZ" (uzglabāšana brīvajā zonā).